DERDE RONDE WAARDE BEDRIJVENTERREINEN

Welke waarde (op/van/maatschappelijk) kunnen we toekennen aan bedrijventerreinen?

18 december 2024

Zeiving, Vuren

Inhoudsopgave

1. ***Derde ronde Waarde bedrijventerreinen van de Stichting CLOK***
2. ***Toelichting berekeningen Waarde bedrijventerreinen***
3. ***Samenvattend overzicht kernindicatoren***
4. ***Factsheets per gemeente/bedrijventerrein:***

Deelnemers Pilot (augustus-november 2022)

1. Plaspoelpolder, Rijswijk
2. Barwoutswaarder, Woerden
3. Hoofdweg/CapelleXL, Capelle a/d IJssel
4. Nijverwaard, Sliedrecht
5. Goudse Poort en Kromme Gouwe, Gouda
6. Havengebied, Enschede
7. De Waard, Leiden
8. Kerkelanden, Hilversum
9. Kranenmortel, Deurne
10. Turfkade, Almelo
11. Haven Zeven, Waalwijk
12. BT A12 en Kievitsmeent, Ede
13. Dutch Innovation Park, Zoetermeer
14. Winkelerzand, Hollandse Kroon
15. Ekkersrijt, Son en Breugel
16. TPN-West, Nijmegen
17. De Poort, Bergen op Zoom
18. BT Zelhem, Bronckhorst
19. Bargermeer, Emmen

Deelnemers 2e ronde (januari – oktober 2023)

20. Bramenberg, Eemnes
21. Meerkerk, De Hagen/De Biezen, Nieuw Schaik, Vijfheerenlanden
22. Kerkerak en Noordoost-Kwadrant, Sliedrecht
23. Krabbersplaat, Schepenwijk en Ketenwaal, Enkhuizen
24. Vosdonk, Etten-Leur
25. Rivium en Capelle-West, Capelle a/d IJssel
26. Havens, Nieuw-Mathenesse, Kethelvaart, Schiedistrict, Schiedam
27. De Krogten, Breda
28. Hoge Akkers, De Wolden
29. Business Park Nieuw-Vennep-Zuid, Haarlemmermeer
30. Oude Molen, De Lage Meren, Meilust, Bergen op Zoom
31. Bitseveld, Noordhoek, De Westerd, Noordenveld
32. Mijdrecht, De Ronde Venen

Deelnemers 3e ronde (januari – november 2024)

33. Zeiving, Vuren (West Betuwe)
34. Gelkenes, Groot Ammers (Molenlanden)
35. Attelaken en Zwartenberg, Etten-Leur
36. N57, Goedereede (Goeree-Overflakkee)
37. Halfweg I-IV, Molenwatering, Spijkenisse (Nissewaard)
38. Hazeldonk, Treeport, Transportzone Meer (Breda/Zundert/Hoogstraten)
39. Gooimeer Noord en Gooimeer Zuid, Naarden (Gooise Meren)
40. Nieuw-Lekkerland (Molenlanden)
41. Noordland-Theodorushaven (Bergen op Zoom)

In opdracht van de Stichting CLOK uitgevoerd door Rienstra Beleidsonderzoek en Beleidsadvies BV

Waarde bedrijventerreinen van de Stichting CLOK

Economie en werkgelegenheid zijn belangrijke indicatoren voor het economisch succes van gemeenten en regio's. Deze indicatoren maken het mogelijk de waarde van economische activiteiten op bedrijventerreinen voor de samenleving te kwantificeren en daarmee te operationaliseren, te benchmarken, te monitoren en vooral ook te confronteren en vergelijken met andere waarderingen zoals die voor woningen en woningbouw. In de derde ronde Waarde bedrijventerreinen van de Stichting CLOK die in 2024 wordt uitgevoerd staan daarom drie mogelijke waarden en waarde combinaties centraal:

- Waarde op bedrijventerreinen: productie/toegevoegde waarde en daarvan afgeleide relatieve cijfers en gemiddelden
- Waarde van bedrijventerreinen: vastgoed- en de daarvan afgeleide grondwaarde
- Indirecte/maatschappelijke/toekomstwaarde: hier geoperationaliseerd als de financieel-economische waarde van ecosysteemdiensten en een score op energietransitie en klimaatadaptatie, de zogenoemde Paris Proof Index.

Deze rapportage geeft de resultaten weer van een waardenanalyse van 14 bedrijventerreinen (of combinaties daarvan) in 11 gemeenten, verspreid over Nederland en België (1x). Bovendien is een actuele segmentering toegevoegd met een typologie die gebaseerd is op omvang, samenstelling van economische activiteiten en ligging.

Waarde op bedrijventerreinen

Met de waarde op bedrijventerreinen bedoelen we de som van de productiewaarde (omzet) en/of toegevoegde waarde (afzet, d.i. productie – verbruik) die door alle bedrijfsvestigingen op een bedrijventerrein samen worden gecreëerd. Daarmee kan het financiële belang van een bedrijventerrein worden uitgedrukt in een bedrag en worden vergeleken met de waarde van andere opbrengsten, bijvoorbeeld door exploitatie.
De uitkomsten van de derde ronde geven opnieuw aan dat er op de deelnemende bedrijventerreinen of combinaties daarvan sprake is van een aanzienlijke economische productie, in een enkel geval zelfs van meer dan 1 miljard euro. Deze productie heeft niet alleen een positieve invloed op het functioneren van het bedrijventerrein zelf, maar via aankoop van goederen en diensten ten behoeve van het productieproces ook op de regionale en lokale economie in de omgeving. In een aantal gevallen is zelfs van een meer dan regionale betekenis sprake, als de op een werklocatie gevestigde onderneming exporteert naar het buitenland. Dit is bij een aantal grootschalige industriële en logistieke vestigingen op de pilot bedrijventerreinen zeker het geval. Gemiddeld per bedrijventerrein is jaarlijks 155 miljoen euro beschikbaar voor lonen, salarissen en winstuitkeringen bij een positief exploitatieresultaat. Dit onderstreept het economisch belang van het bedrijventerrein en de betekenis voor zijn omgeving.

Waarde van bedrijventerreinen

Met behulp van makelaarsinformatie over het afgelopen jaar is per bedrijventerrein een gemiddelde vastgoedwaarde berekend. Daarvan is een grondwaarde afgeleid. Tevens is gekeken welke kenmerken van bedrijfspand, bedrijfsomgeving en netwerken deze waarden bepalen. In verband met het aantal waarnemingen is een onderscheid gemaakt in drie regio's: West, Zuid en Oost. We constateren hierbij grote regionale verschillen, niet alleen een grote variatie aan (grond)waarden, maar ook in invloed van factoren op die waarden.

Zo verklaart bij de bedrijventerreinen in West-Nederland de omvang van de vloeroppervlakte grotendeels de prijsverschillen, gevolgd door de mogelijkheid van het parkeren op eigen terrein. Dit wijst op schaars beschikbare ruimte en dominant autogebruik. In deze regio constateren wij ook de hoogste grondwaarden. Bij de bedrijventerreinen in Zuid-Nederland worden de prijsverschillen grotendeels verklaard door de nabijheid van een autosnelweg en treinstation, daarna pas door omvang vloeroppervlakte. Bereikbaarheid staat dus centraal. Dit is gezien het hoge aandeel logistiek in de regionale economie niet verbazingwekkend. In (Noord-)Oost-Nederland verklaren de voorzieningen in de bedrijfsomgeving (horeca/supermarkt), de omvang vloeroppervlakte én de bereikbaarheid gezamenlijk de prijsverschillen. Kenmerken van pand/perceel, bedrijfsomgeving én netwerk zijn daar allemaal belangrijk. In alle regio's wijken de berekende grondwaarden behoorlijk af van de gehanteerde uitgifteprijzen. Bovendien zijn bij de bedrijventerreinen in het Noordoosten van Nederland de grondwaarden fors lager dan in de twee andere regio's. Nader overleg met het grondbedrijf hierover is een aanrader. Bij de waarde van bedrijventerreinen lijkt ook de uitgevoerde of voorgenomen herstructurering bij veroudering van belang. In veel gevallen gaat het dan om herprofilering en revitalisering, en niet om herontwikkeling. Bij deze laatste vorm van herstructurering, nieuwbouw na sloop, lijkt wel een waarde sprong mogelijk. Datzelfde geldt bij een combinatie van bedrijfsruimte, kantoor en eventueel winkel/showroom in één pand. Evenals bij bedrijfsverzamelgebouwen en meerdere bouwlagen als voorbeeld van verdichting en intensivering. Binnenstedelijke bedrijventerreinen kunnen zich bovendien via functiemenging ontwikkelen tot woon-werkgebieden. Dit leidt ook tot hogere vastgoed- en grondwaarden.

Indirecte/maatschappelijke/toekomstwaarde

Ecosysteemdiensten als functies van groenblauwe structuren op en langs bedrijventerreinen laten de hoogste waarde zien. Omdat het om volledig of bijna volledig uitgegeven terrein gaat is de verstening door bouw, parkeerterrein en openbare infrastructuur groot. Bij de bedrijventerreinen met een groene of blauwe dooradering is de waarde voor extensieve vormen van dagrecreatie zoals fietsen, wandelen en varen relatief veel hoger. Dat geldt ook als het (haven)terrein grenst aan een belangrijke vaarroute met een recreatieve nevenfunctie. Een andere meting van toekomstwaarde heeft betrekking op de mate waarin de bedrijventerreinen kunnen voldoen aan de Parijse klimaatdoelstelling door energietransitie en klimaatadaptatie. Slechts twee terreinen, beide gelegen in Bergen op Zoom, voldoen op dit moment aan die norm. Energietransitie en klimaatadaptatie staan op de meeste terreinen nog in de kinderschoenen. Verduurzaming van terreinen en het creëren van circulaire werklocaties kunnen daarin een belangrijke rol spelen.

Meerwaarde en knoppen om aan te draaien

Met de ontwikkelde methode en resultaten is het niet alleen mogelijk de waarde op én van een bedrijventerrein te berekenen, maar ook te kijken hoe die twee waarderingen zich ten opzichte van elkaar verhouden. Dat biedt een geheel nieuw inzicht in de waardebepaling. Daarmee kan immers nog beter worden onderbouwd wat een bedrijventerrein feitelijk voor (maatschappelijke) meerwaarde vertegenwoordigt. Als het om knoppen gaat waaraan je als eigenaar/beheerder kunt draaien dan liggen die vooral bij de factoren voor de prijsvorming (waarde van) en bij de invulling van de bedrijventerreinen door selectieve acquisitie/uitgifte, herstructurering en betere benutting ruimte (waarde op). Daarmee kan tevens het bruto lokaal product worden vergroot, door een hogere toegevoegde waarde op bedrijventerreinen te creëren, en een bijdrage aan de brede welvaart van een gemeente of regio te leveren.

Opbouw rapportage

We starten deze rapportage met een toelichting op de bronnen en rekenmethoden die aan de verschillende waarden in de tweede ronde ten grondslag hebben gelegen. Vervolgens geven we de kernindicatoren van waarde weer in een samenvattend overzicht van de deelnemende bedrijventerreinen in de derde ronde en maken we een vergelijking mogelijk met de bedrijventerreinen in de Pilot en de tweede ronde. Alle relevante informatie en kaartmateriaal voor de derde ronde is ten slotte weergegeven in de factsheets per gemeente en bedrijventerrein.

Toelichting berekeningen factsheets per gemeente en bedrijventerrein

We onderscheiden specifiek de waarde op én de waarde van bedrijventerreinen, alsmede de indirecte of maatschappelijke waarde (via de geproduceerde ecosysteemdiensten) en de waarde voor energietransitie en klimaatadaptatie, de zogenoemde Paris Proof Index.

- *Waarde op bedrijventerreinen*

Met de waarde op bedrijventerreinen bedoelen we de som van de productiewaarde (omzet) en/of toegevoegde waarde (afzet, d.i. productie – verbruik) die door alle bedrijfsvestigingen op een bedrijventerrein samen worden gecreëerd. Uitgangspunt vormt de meting en registratie van economische activiteit (SBI-classificatie) en de werkgelegenheid op een bedrijventerrein. Daarom kan een koppeling worden gelegd met de werkgelegenheid die op bedrijventerreinen of onderdelen daarvan (PC6, adres) wordt geregistreerd (LISA/regionaal vestigingenregister of KvK-register) en gemeten. Via de arbeidsproductiviteit (d.i. de toegevoegde waarde per fte werkzame personen) of de productiewaarde per fte en per sector kan vervolgens de toegevoegde waarde en de productiewaarde van alle economische activiteiten op bedrijventerreinen worden berekend.

- *Waarde van bedrijventerreinen*

De waarde van bedrijventerreinen kan worden berekend met behulp van de hedonische prijsmethode. Deze methode biedt via het prijsmechanisme inzicht in de onderlinge verschillen in kwaliteit en inrichting van deze bedrijventerreinen. Daaraan kunnen bovendien gemeentelijke gronduitgifte-prijzen en WOZ-waarden worden getoetst. Uitgangspunt bij deze prijsmethode is dat een onroerend goed zoals een bedrijventerrein, bedrijfspand of kantoor op te vatten is als een bundeling van pand- en bedrijfsomgevingskenmerken en dat voor elk kenmerk een impliciete waardering bestaat. Daarbij staat de ‘willingness to pay’ centraal, d.w.z. de expliciete of impliciete bereidheid van een bedrijf (koper of huurder) om voor een bepaalde locatie, bedrijfspand of kantoor met specifieke kenmerken te betalen.

De prijs van een locatie, bedrijfspand of kantoor is daarbij het resultaat van de som van de prijzen van alle kenmerken van dat onroerend goed. De meeste van deze kenmerken zijn zelden rechtstreeks in aanmerking genomen bij eigendoms- of huurtransacties.
Zo zal de prijs die een koper of huurder voor een terrein, bedrijfsgebouw of kantoor betaalt, niet alleen zijn bepaald door de eigenlijke waarde van het perceel of pand op zich, maar weerspiegelt de prijs tevens bedrijfsomgevingskenmerken (het vestigingsmilieu en -klimaat) en netwerkeffecten (de werklocatie, ligging en bereikbaarheid).
Uit de huur/koopprijs kan met deze hedonische prijsmethode ook de grondwaarde en de verhouding met de WOZ-waarde worden afgeleid. De hedonische prijsmethode maakt gebruik van een meervoudige of multivariate regressieanalyse om de bijdrage van verschillende bedrijfspand- en bedrijfsomgevingskenmerken aan de huur- of koopprijs te onderzoeken, teneinde de marktwaarde van deze bedrijfsruimten en kenmerken ervan in te schatten. Zo nemen we behalve de vloer- en grondoppervlakte van het vastgoedobject kenmerken mee zoals:
- Parkeren op eigen terrein of op de openbare weg
- Bedrijfsruimte of kantoor, of een combinatie van beide

- Nabijheid van een aantal voorzieningen, zoals supermarkt, hotel en restaurant
- Bereikbaarheid via de autosnelweg
- Bereikbaarheid met de trein

De grondprijs leiden wij af van de resultaten van deze hedonische prijsanalyse. De resultaten presenteren we in een kaart waarin de prijscontouren als hoogtelijnen en tussenliggende zones worden afgebeeld. Dit doen we door middel van een huur/koopprijskaart voor het vastgoed, maar ook voor de door onszelf berekende grondwaarde.

Gezien de deelnemende gemeenten is het mogelijk een aantal regioclusters in een samenhangend gebied te onderscheiden:
- West-Nederland: gemeenten en bedrijventerreinen in de provincies Noord- en Zuid-Holland
- Zuid-Nederland/België: gemeenten en bedrijventerreinen in de provincie Noord-Brabant en in de Belgische gemeente Hoogstraten
- Oost-Nederland: gemeenten en bedrijventerreinen in de provincie Gelderland

- *Indirecte of maatschappelijke waarde*

Ook bedrijventerreinen bevatten natuurlijke elementen oftewel ecosysteemtypen die (natuurlijk) kapitaal waard zijn. Je moet daarbij denken aan productiefuncties van biomassa, regulerende functies en vormen van natuurrecreatie (CBS/WUR, Monetary valuation ecosystems, 2020). Bij de productiefuncties gaat het vooral om gras, hooi en hout als er nog geen sprake is van benutting van het bedrijventerrein, bijvoorbeeld door braakliggende grond of tijdelijke landbouw. De regulerende functies worden ingevuld door waterzuivering, koolstofvastlegging, bestuiving en luchtfiltratie. Een natuurlijke omgeving op een bedrijventerrein maakt ook extensieve vormen van recreatie en ontspanning zoals wandelen en fietsen mogelijk. Als deze waarden worden gekapitaliseerd volgens de voorgeschreven methode van de Verenigde Naties, dan ontstaat natuurlijk kapitaal.

- *Paris Proof Ranking 2022*

Met behulp van gedetailleerde statistische gegevens van het CBS over het aardgas- en elektriciteitsgebruik en de door het DGBC berekende Paris Proof normen per type bedrijfsgebouw is een ranking opgesteld van het energiegebruik op alle huidige Nederlandse bedrijventerreinen (IBIS-werklocaties 2022). De gehanteerde statistische gegevens van het CBS hebben betrekking op 2022, de Paris Proof energienormen per m² bedrijfsgebouw of gebruiksfunctie op het behalen van de doelen van het Parijse Klimaatakkoord in 2050. Per bedrijfsgebouw en per bedrijventerrein is vervolgens een te behalen Paris Proof energieprestatie berekend. Deze data vormen gezamenlijk een index: bedrijventerreinen met een score tussen 0 en 1 kunnen als Paris Proof worden gekenmerkt (‘groen’), met een lager energiegebruik dan je op basis van vastgoedtype en gebruiksfuncties zou mogen verwachten. Bedrijventerreinen met een score tussen 1 en 3 (‘geel’) dienen hun energiegebruik tot 2050 volgens het Parijse Klimaatakkoord met 2/3 terug te dringen; het moet voor deze categorie in principe mogelijk zijn dit in uiterlijk dertig jaar te bereiken. Bedrijventerreinen met een score van meer dan 3 (‘oranje’) zullen naar verwachting een steviger inspanning moeten verrichten om hun energiegebruik tot de norm, met meer dan 2/3, terug te dringen. Deze terreinen bevatten ‘heavy users’ uit de categorieën voedings- en genotmiddelenindustrie, papierindustrie, chemische industrie, lichte en zware metaalbedrijven, alsmede de bouwmaterialenindustrie (glas, keramiek, cement en beton).

Samenvattend overzicht kernindicatoren Derde ronde (december 2024)

Derde ronde Waarde Bedrijventerrein																
Bedrijventerrein	Gemeente	Bruto	Netto	Productie	Verbruik	Toegevoegde	Vestigingen	WP	Gem. WP	Gem. BVO/WP	Gem. TW/WP	Gem. prijs	Gem. waarde/m²	Gem. grondwaarde	PP_index	Segmentering 1)
Zeiving	Vuren	58	51	0.242	0.141	0.101	57	1070	19	92	94353	360000	888	609	1.83	Regulier
Gelkenes	Molenlanden	72	60	0.519	0.328	0.191	157	1451	9	124	131719	1159500	1524	756	4.92	Regulier
Attelaken	Etten-Leur	18	15	0.117	0.071	0.046	125	532	4	116	86494	639000	653	354	1.58	Regulier
Zwartenberg	Etten-Leur	22	18	0.172	0.129	0.043	7	306	44	65	139524	-	-	-	-	Functioneel kleinschalig
N57 Goedereede	Goeree-Overflakkee	2	2	0.012	0.005	0.007	6	69	12	122	96624	-	-	-	0.29	Regulier kleinschalig
Gooimeer Noord	Gooise Meren	12	10	0.415	0.225	0.190	131	1746	13	42	108637	494750	1225	737	4.83	Regulier
Gooimeer Zuid	Gooise Meren	30	18	0.480	0.273	0.207	272	1794	7	94	115434	265451	1119	1230	2.73	Regulier
Halfweg	Nissewaard	87	52	1.847	1.316	0.531	323	4139	13	100	127671	532639	952	1042	7.10	Regulier
Molenwatering	Nissewaard	10	7	0.161	0.100	0.061	99	501	5	idem	idem	idem	idem	idem	7.46	Regulier, kleinschalig
Hazeldonk	Breda	106	83	0.313	0.168	0.146	86	1434	17	246	101698	1757208	662	304	0.99	Functioneel grootschalig
Business Centre Treeport	Zundert	52	39	0.002	0.001	0.001	2	9	5	2511	97244	-	-	-	-	Functioneel grootschalig
Transportzone Meer	Hoogstraten (BE)	114	-	0.159	0.085	0.074	54	1126	21	1010	65761	731333	679	434	-	Functioneel grootschalig
Nieuw-Lekkerland	Molenlanden	27	26	0.300	0.209	0.090	97	1093	11	48	82753	260700	286	1220	1.40	Regulier
Noordland-Theodorushaven	Bergen op Zoom	345	306	1.759	1.282	0.477	111	3998	36	165	119313	316963	811	640	7.16	Functioneel grootschalig
Gemiddelde			53	0.464	0.310	0.155	109	1376	15	364	105171	651754	880	733	3.66	
1) Werklandschappen van de Toekomst, bijlagen 10-11 (IVN, september 2022)																

Ter vergelijking de samengevatte resultaten uit de Tweede ronde (november 2023)

Bedrijventerrein	Gemeente	Bruto	Netto	Productie	Verbruik	Toegevoegde	Vestigingen	WP	Gem. WP	Gem. BVO/WP	Gem. TW/WP	Gem. prijs	Gem. waarde/m²	Gem. grondwaarde	PP_index	Segmentering 1)
Bramenberg	Eemnes	14	9	0.230	0.157	0.073	126	665	5	99	110184	286371	1110	1177	2.72	Regulier
Meerkerk	Vijfheerenlanden	42	30	0.319	0.200	0.119	98	1182	12	122	100677	98600	251	314	3.37	Regulier
De Hagen/De Biezen	Vijfheerenlanden	154	119	1.742	0.952	0.789	391	7418	19	82	106417	833156	683	917	2.27	Stedelijk grootschalig
Nieuw Schaik	Vijfheerenlanden	59	45	0.691	0.431	0.258	199	2474	12	106	104204	329000	828	1008	4.05	Regulier
Kerkerak	Sliedrecht	13	13	0.324	0.209	0.115	43	1105	26	60	103921	2613823	860	490	12.78	Regulier
Noordoost Kwadrant	Sliedrecht	24	19	0.513	0.284	0.229	135	2593	19	42	88221	403750	1326	622	3.24	Regulier
De Krogten	Breda	160	147	1.510	0.990	0.521	345	4560	13	135	114200	48713	1365	491	1.86	Stedelijk grootschalig
Vosdonk	Etten-Leur	365	285	2.730	1.834	0.896	530	8773	17	143	102173	413478	802	493	3.16	Functioneel grootschalig
Rivium	Capelle a/d IJssel	32	27	1.328	0.683	0.645	269	6978	26	35	92469	3417343	1283	3311	14.47	Gemengd stedelijk
Capelle-West	Capelle a/d IJssel	13	9	0.269	0.199	0.070	94	699	7	104	100784	234000	967	878	2.66	Regulier
Hoge Akkers	De Wolden	13	11	0.044	0.022	0.021	42	256	6	148	80535	495000	2115	201	2.05	Regulier
Nieuw-Vennep Zuid	Haarlemmermeer	56	34	0.669	0.390	0.278	251	2309	9	110	120472	552886	1554	1781	3.39	Regulier
Bitseveld	Noordenveld	73	57	0.357	0.220	0.138	170	1790	11	79	76812	269625	919	375	11.78	Regulier
Noordhoek	Noordenveld	10	7	0.021	0.013	0.008	43	109	3	230	71845	-	-	-	15.65	Regulier
De Westerd	Noordenveld	18	16	0.035	0.019	0.017	46	245	5	108	67081	-	-	71-92 (U)	4.39	Regulier
De Oude Molen	Bergen op Zoom	42	33	0.281	0.177	0.104	134	1065	8	125	97861	223057	807	332	0.59	Regulier
De Lage Meren	Bergen op Zoom	60	56	0.534	0.376	0.158	45	1489	33	158	105940	120000	769	499	0.90	Regulier
Meilust	Bergen op Zoom	29	22	0.207	0.113	0.094	108	1163	11	88	81020	354270	945	256	1.55	Regulier
Schepenwijk	Enkhuizen	39	23	0.204	0.119	0.084	157	1079	7	80	78129	215421	930	866	2.35	Regulier
Ketenwaal	Enkhuizen	15	13	0.173	0.118	0.055	3	570	190	53	96886	-	-	-	-	Regulier
Krabbersplaat	Enkhuizen	37	27	0.105	0.069	0.036	46	417	9	257	85816	629333	704	401	1.68	Regulier
Havens	Schiedam	123	101	2.421	1.666	0.755	226	8214	36	46	91907	232500	1443	1689	9.74	Functioneel grootschalig
Nieuw-Mathenesse	Schiedam	47	31	0.539	0.202	0.136	110	1158	11	102	117719	1003588	748	885	4.10	Gemengd stedelijk
Kethelvaart	Schiedam	3	2	0.039	0.023	0.016	48	212	4	69	74946	-	-	250 (U)	1.66	Regulier
Schiedistrict	Schiedam	107	72	2.254	1.333	0.973	448	7572	17	59	121593	386800	873	844	3.77	Functioneel grootschalig
Mijdrecht	De Ronde Venen	175	144	1.156	0.673	0.483	554	5350	10	117	90336	394178	1041	1081	2.87	Functioneel grootschalig
Gemiddelde		66	52	0.702	0.441	0.272	179	2671	20	106	95467	616131	1015	860	4.68	
1) Werklandschappen van de Toekomst, bijlagen 10-11 (IVN, september 2022)																

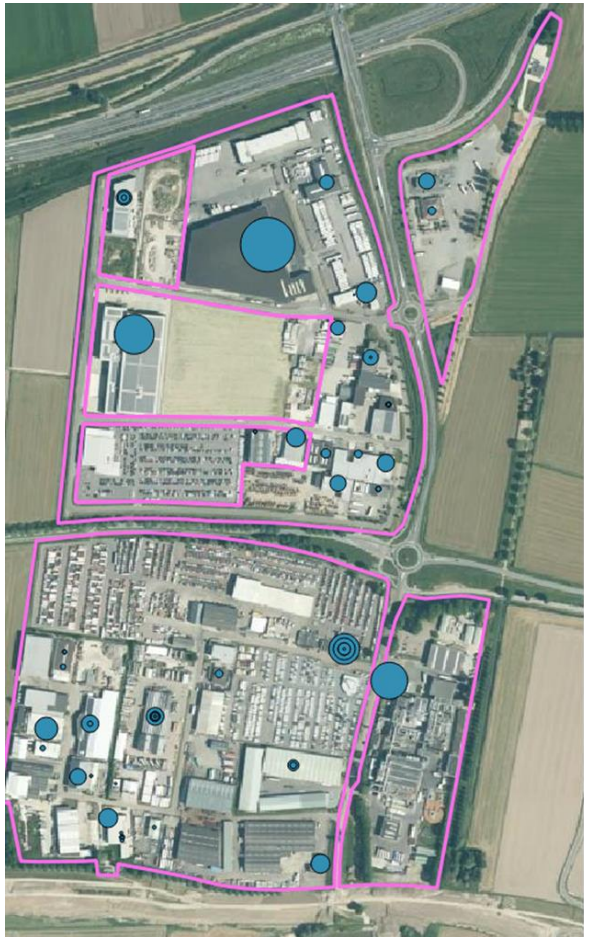
Ter vergelijking de samengevatte resultaten uit de Pilot (november 2022):

Bedrijventerrein	Gemeente	Bruto	Netto	Productie	Verbruik	Toegevoegde	Vestigingen	WP	Gem. WP	Gem. BVO/WP	Gem. TW/WP	Gem. prijs	Gem. waarde/m²	Gem. grondwaarde	PP_index	Segmentering 1)	
Bedrijventerrein De Poort	Bergen op Zoom	19	17	0.172	0.109	0.063	88	769	9	87	81830	567500	732	330	0.93	Gemengd stedelijk	
BT A12 en Kievitsmeent	Ede	141	101	1.037	0.665	0.372	243	4501	19	117	82569	862650	673	282	3.07	Functioneel grootschalig	
Bargermeer	Emmen	600	533	2.117	1.332	0.795	598	9521	16	116	83466	208105	507	239	2.34	Functioneel grootschalig	
Havengebied	Enschede	220	152	1.620	0.881	0.739	468	5282	12	133	141119	272984	458	293	2.19	Functioneel grootschalig	
Hoofdweg CapelleXL	Capelle a/d IJssel	52	40	1.832	1.137	0.694	490	1678	13	59	112390	893357	1012	1118	1.64	Gemengd stedelijk	
Goudse Poort en Kromme Gouwe	Gouda	99	75	1.260	0.687	0.573	345	6186	18	77	92693	2530900	539	931	3.84	Gemengd stedelijk	
Kerkelanden	Hilversum	16	16	0.771	0.529	0.242	126	2167	17	54	111798	262500	921	565	2.58	Regulier	
Winkelerzand	Hollands Kroon	44	37	0.145	0.085	0.060	134	734	5	131	81765	23500	336	245	2.28	Regulier	
De Waard	Leiden	17	15	0.261	0.152	0.109	117	1187	10	91	92199	875000	1167	563	3.95	Gemengd stedelijk	
Nijverwaard	Sliedrecht	53	37	0.549	0.336	0.213	151	1879	12	75	113365	978200	1167	1142	1.48	Regulier	
Ekkersrijt	Son en Breugel	228	150	2.470	1.475	0.994	356	10140	28	84	98037	1205713	832	469	1.74	Campus/Stedelijk grootschalig	
Haven Zeven	Waalwijk	101	76	0.538	0.308	0.230	102	2913	29	154	79001	755500	1118	394	0.36	Stedelijk grootschalig	
Barwoutswaarder	Woerden	45	35	0.355	0.207	0.148	221	1686	8	101	87663	225150	798	968	3.19	Regulier	
Dutch Innovation Park	Zoetermeer	21	20	0.332	0.163	0.169	58	1475	25	75	114894	840000	757	566	12.74	Campus/innovatiedistrict	
Plaspoelpolder	Rijswijk	95	63	2.991	1.660	1.331	695	12472	18	179	106706	456047	981	1721	5.12	Gemengd stedelijk	
Kranenmortel	Deurne	55	43	0.263	0.164	0.099	118	964	8	174	102456	611250	497	409	4.26	Regulier	
Turfkade	Almelo	153	107	1.229	0.668	0.562	306	4027	13	111	139499	547000	567	296	2.16	Functioneel grootschalig	
TPN West	Nijmegen	265	224	2.036	1.175	0.861	436	8940	21	112	96307	390377	701	499	2.05	Functioneel grootschalig	
Zelhem	Bronckhorst	54	44	0.241	0.139	0.102	150	1374	9	141	74190	424625	715	255	2.36	Regulier	
Gemiddelde		120	94	1.064	0.625	0.440	274	4100	15	109	99576	680545	762	594	3.07		
1) Werklandschappen van de Toekomst, bijlagen 10-11 (IVN, september 2022)																	

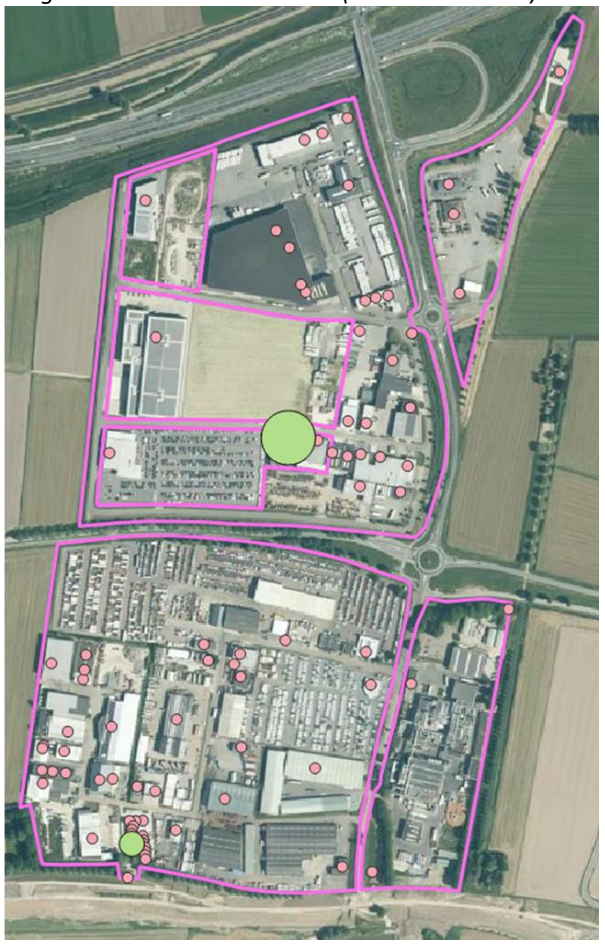
Gemeente West Betuwe, bedrijventerrein Zeiving (kern Vuren)

Waarde op en van bedrijventerrein Zeiving

Links: Toegevoegde waarde op bedrijventerreinen (max. = € 21,755 mln.)

Rechts: Koopprijs en gekapitaliseerde huurwaarde aanbod en vastgoedtransacties 2021-2022 (max. = €594.000)

Bron: Rienstra/QGIS/HPM met IBIS/LISA/BAG/CBS/Fundainbusiness.nl

Facts & Figures Bedrijventerreinen Zeiving (Noord+Noord-West+Zuid)

Productiewaarde: € 241,7 mln.
Verbruik van goederen en diensten: € 140,7 mln.
Bruto toegevoegde waarde: € 101,0 mln.

Aantal bedrijfsvestigingen: 57
Aantal werkzame personen: 1070
Gemiddelde vestigingsgrootte: 19 werkzame personen
Bruto oppervlakte: 58,3 ha.
Netto oppervlakte: 50,6 ha.
Startjaar: v.a. 1965 (merendeel bedrijfspanden gebouwd in 21^{e} eeuw)

Toegevoegde waarde per werkzame persoon: € 94.353
Ruimte-intensiteit op bedrijventerrein (bruto vloeroppervlakte): 92 m²/werkzame persoon
Herstructurering: n.v.t.

Aantal bedrijfsruimten in aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024: 2
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie: € 360.000
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie per m² vloeroppervlak: € 888
Gemiddelde grondwaarde per m² grondoppervlak: € 609

Indirecte/maatschappelijke waarde (ecosysteemdiensten/natuurlijk kapitaal) totaal: € 458.112, waarvan
Waarde (agrarische) productiefunctie: € 3.112
Waarde regulerende functies: € 33.556
Waarde voor natuurrecreatie: € 421.444
Natuurlijk kapitaal (NCW/assets): € 14.595.064
Paris Proof Ranking: 32.836 GJ (energiegebruik)/17.973 GJ (norm) = 1,83 (geel)

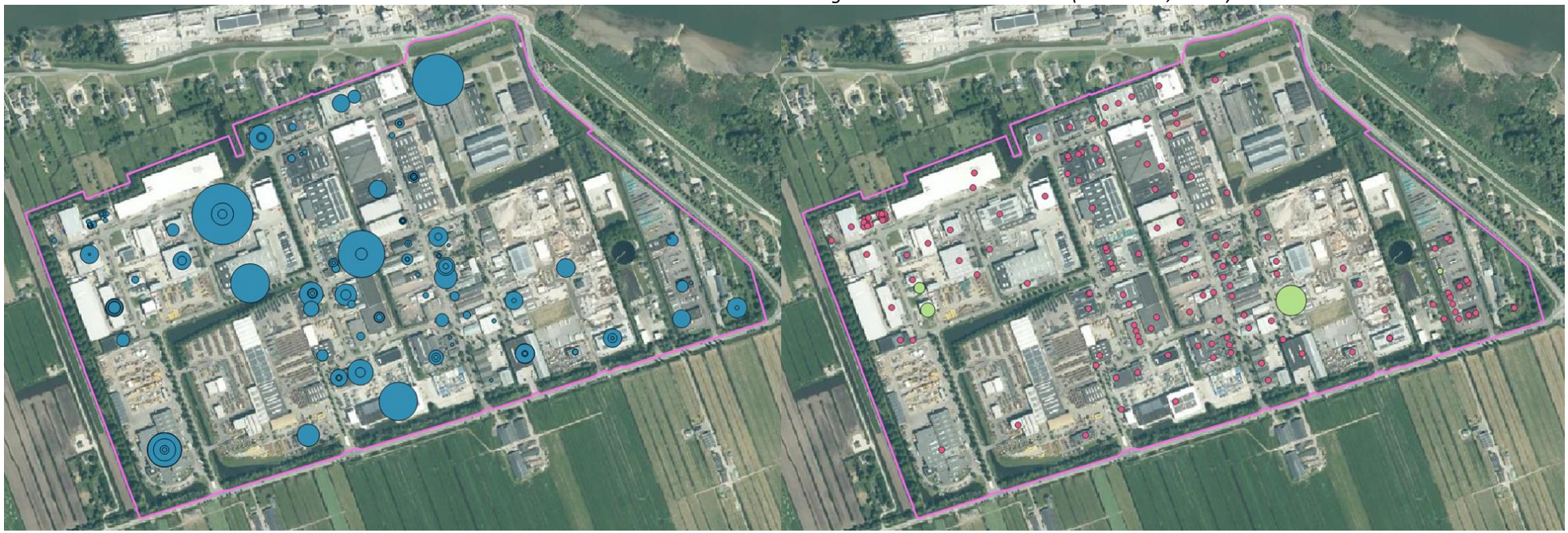
Typologie: regulier bedrijventerrein, d.w.z. sectoraal gemengd, veel MKB, aan rand bebouwde kom/autosnelweg

Gemeente Molenlanden, bedrijventerrein Gelkenes

Waarde op en van bedrijventerrein Gelkenes

Links: Toegevoegde waarde op bedrijventerrein (max. = €23,735 mln.)

Rechts: Koopprijs en gekapitaliseerde huurwaarde aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024 (max. = € 3,3 mln.)

Bron: Rienstra/QGIS/HPM met IBIS/LISA/BAG/CBS/Fundainbusiness.nl

Productiewaarde: € 519,2 mln.
Verbruik van goederen en diensten: € 328,1 mln.
Bruto toegevoegde waarde: € 191,1 mln.

Aantal bedrijfsvestigingen: 157
Aantal werkzame personen: 1.451
Gemiddelde vestigingsgrootte: 9 werkzame personen
Bruto oppervlakte: 72,4 ha.
Netto oppervlakte: 60,2 ha.
Startjaar: 1966

Ruimte-intensiteit op bedrijventerrein (bruto vloeroppervlakte): 124 m²/werkzame persoon
Toegevoegde waarde per werkzame persoon: € 131.719
Herstructurering: n.v.t.
<u>Indirecte/maatschappelijke waarde (ecosysteemdiensten/natuurlijk kapitaal)</u>
Totaal: € 762.357, waarvan
Waarde (agrarische) productiefunctie: € 130
Waarde regulerende functies: € 23.988
Waarde voor natuurrecreatie: € 738.238
Natuurlijk kapitaal (NCW/assets): € 24.276.493

Gemeente Molenlanden, bedrijventerrein Gelkenes

Waarde van bedrijventerrein Gelkenes

Links: Koopprijs/gekapitaliseerde huurwaarde in € per m² vloeroppervlak

Rechts: Grondwaarde in € per m² grondoppervlak aanbod en vastgoedtransacties

Bron: Rienstra/QGIS/HPM met BAG/Fundainbusiness.nl

Aantal bedrijfsruimten in aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024: 4
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie: € 1.159.500
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie per m² vloeroppervlak: € 1.524
Gemiddelde grondwaarde per m² grondoppervlak: € 756

Paris Proof Ranking: 162.549 GJ (energiegebruik)/ 33.066 GJ (norm) = 4,92 (oranje)

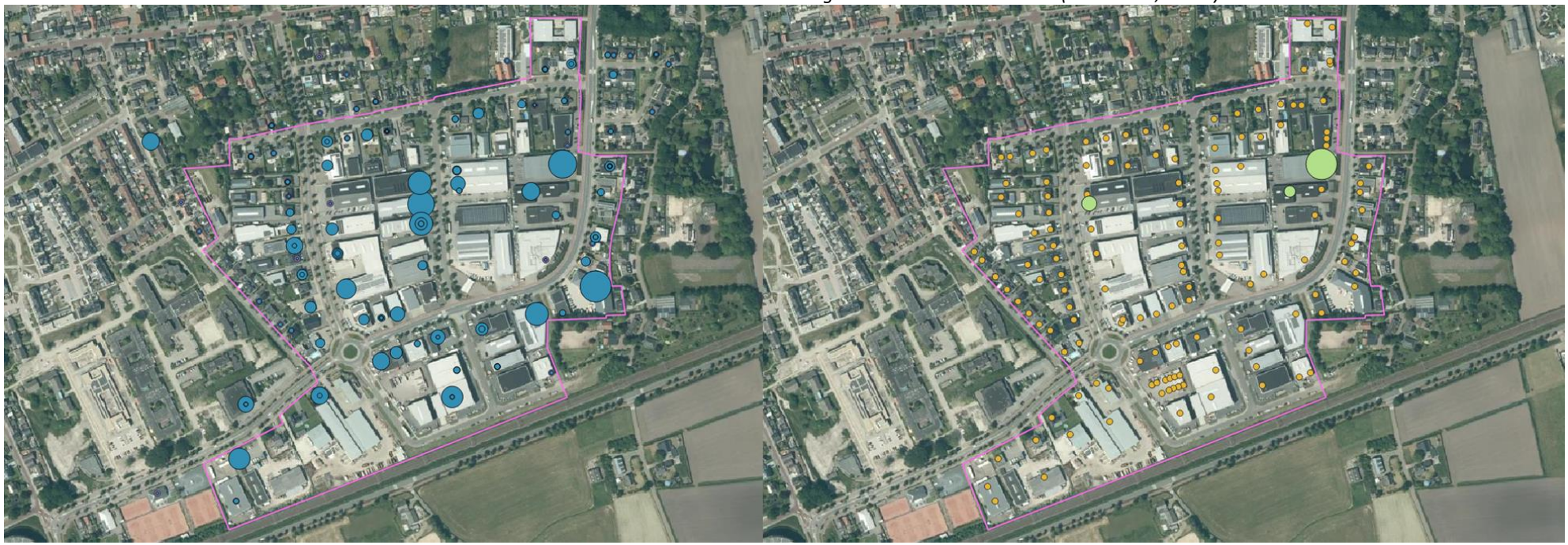
Typologie: regulier bedrijventerrein, d.w.z. sectoraal gemengd, veel MKB, aan rand bebouwde kom

Gemeente Etten-Leur, bedrijventerrein Attelaken

Waarde op en van bedrijventerrein Attelaken

Links: Toegevoegde waarde op bedrijventerreinen (max. = € 3,601 mln.)

Rechts: Koopprijs en gekapitaliseerde huurwaarde aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024 (max. = € 1,4 mln.)

Bron: Rienstra/QGIS/HPM met IBIS/LISA/BAG/CBS/Fundainbusiness.nl

Facts & Figures Bedrijventerrein Attelaken

Productiewaarde: € 116,8 mln.
Verbruik van goederen en diensten: € 70,8 mln.
Bruto toegevoegde waarde: € 46,0 mln.

Aantal bedrijfsvestigingen: 125
Aantal werkzame personen: 532
Gemiddelde vestigingsgrootte: 4 werkzame personen
Bruto oppervlakte: 17,96 ha.
Netto oppervlakte: 14,5 ha.
Startjaar: 2000

Toegevoegde waarde per werkzame persoon: € 86.494
Ruimte-intensiteit op bedrijventerrein (bruto vloeroppervlakte): 116 m²/werkzame persoon
Herstructurering: n.v.t.

Aantal bedrijfsruimten in aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024: 3
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie: € 639.000
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie per m² vloeroppervlak: € 653
Gemiddelde grondwaarde per m² grondoppervlak: € 354

Indirecte/maatschappelijke waarde (ecosysteemdiensten/natuurlijk kapitaal) totaal: € 80.640, waarvan
Waarde (agrarische) productiefunctie: € 1.147
Waarde regulerende functies: € 8.401
Waarde voor natuurrecreatie: € 71.048
Natuurlijk kapitaal (NCW/assets): € 2.517.371
Paris Proof Ranking: 19.563 GJ (energiegebruik)/12.406 GJ (norm) = 1,58 (geel)

Typologie: regulier bedrijventerrein, d.w.z. sectoraal gemengd, veel MKB, aan rand bebouwde kom

Gemeente Etten-Leur, bedrijventerreinen Zwartenberg (incl. Oost)

Waarde op bedrijventerreinen Zwartenberg (incl. Oost)
Toegevoegde waarde op bedrijventerrein (max. = € 22,2 mln.)

Bron: Rienstra/QGIS/HPM met IBIS/LISA/BAG/CBS/Fundainbusiness.nl

Facts & Figures Bedrijventerreinen Zwartenberg (incl. Zwartenberg-Oost)

Productiewaarde: € 171,7 mln.
Verbruik van goederen en diensten: € 129,0 mln.
Bruto toegevoegde waarde: € 42,7 mln.

Aantal bedrijfsvestigingen: 7
Aantal werkzame personen: 306
Gemiddelde vestigingsgrootte: 44 werkzame personen
Bruto oppervlakte: 12,17 ha. + 9,56 ha.
Netto oppervlakte: 11,81 ha. + 7,5 ha.
Startjaar: 1980

Toegevoegde waarde per werkzame persoon: € 139.524
Ruimte-intensiteit op bedrijventerrein (bruto vloeroppervlakte): 65 m²/werkzame persoon
Herstructurering: n.v.t.

Aantal bedrijfsruimten in aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024: 0
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie: 0
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie per m² vloeroppervlak: € 0
Gemiddelde grondwaarde per m² grondoppervlak: € 0

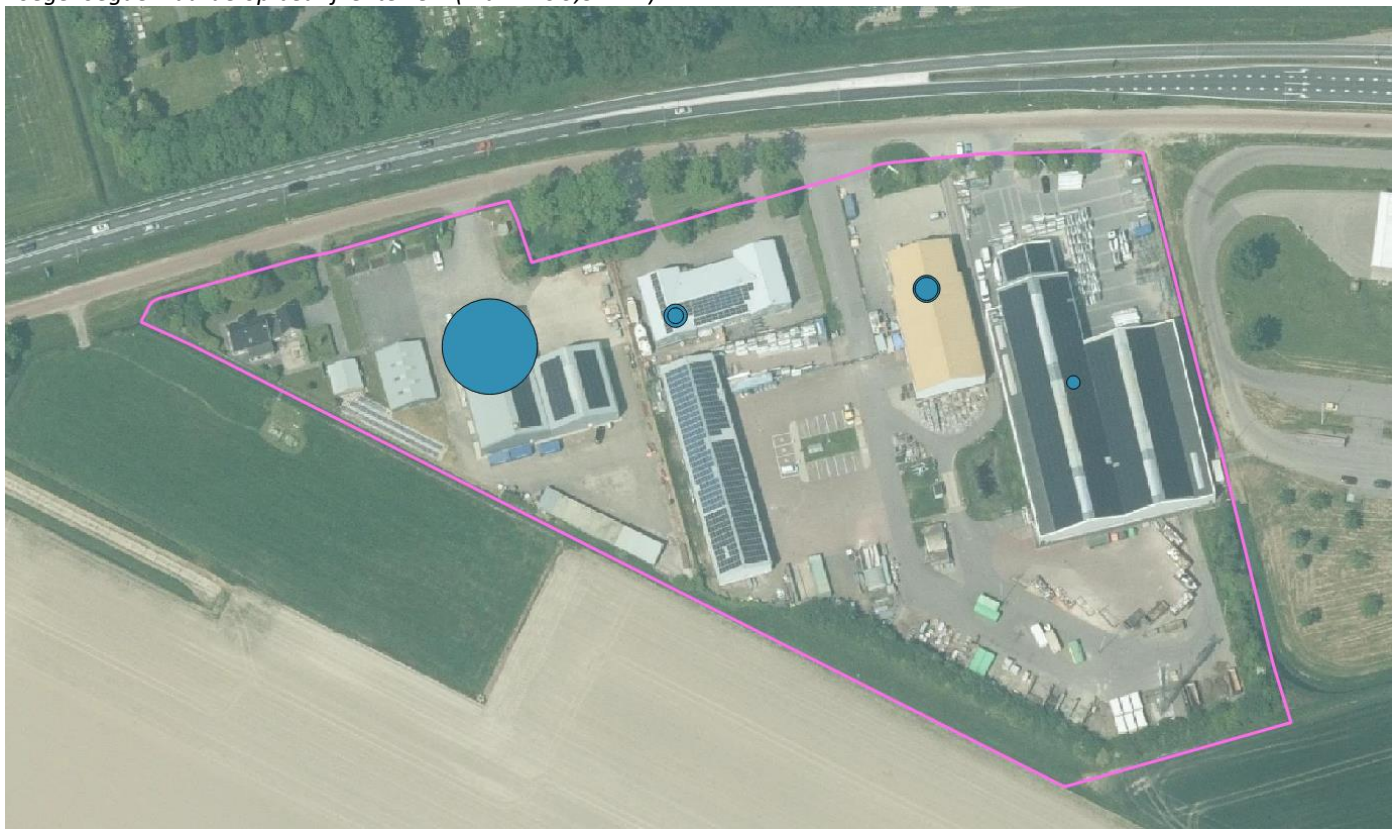
Indirecte/maatschappelijke waarde (ecosysteemdiensten/natuurlijk kapitaal) totaal: € 210.393, waarvan
Waarde (agrarische) productiefunctie: € 200
Waarde regulerende functies: € 9.483
Waarde voor natuurrecreatie: € 200.668
Natuurlijk kapitaal (NCW/assets): € 6.738.516
Paris Proof Ranking: n.b.

Typologie: functioneel 'kleinschalig' bedrijventerrein, d.w.z. hoge specialisatie (industrie, watergebonden) en solitair

Gemeente Goeree-Overflakkee, bedrijventerrein N57 Goedereede

Waarde op bedrijventerreinen N57

Toegevoegde waarde op bedrijventerrein (max. = € 5,3 mln.)

Bron: Rienstra/QGIS/HPM met IBIS/LISA/BAG/CBS/Fundainbusiness.nl

Facts & Figures Bedrijventerrein N57 Goedereede

Productiewaarde: € 11,8 mln.
Verbruik van goederen en diensten: € 5,1 mln.
Bruto toegevoegde waarde: € 6,7 mln.

Aantal bedrijfsvestigingen: 6
Aantal werkzame personen: 69
Gemiddelde vestigingsgrootte: 12 werkzame personen
Bruto oppervlakte: 2,0 ha.
Netto oppervlakte: 1,5 ha.
Startjaar: 1993

Toegevoegde waarde per werkzame persoon: € 96.624
Ruimte-intensiteit op bedrijventerrein (bruto vloeroppervlakte): 122 m²/werkzame persoon
Herstructurering: n.v.t.

Aantal bedrijfsruimten in aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024: 0
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie: 0
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie per m² vloeroppervlak: € 0
Gemiddelde grondwaarde per m² grondoppervlak: € 0

Indirecte/maatschappelijke waarde (ecosysteemdiensten/natuurlijk kapitaal) totaal: € 406, waarvan
Waarde (agrarische) productiefunctie: € 0
Waarde regulerende functies: € 150
Waarde voor natuurrecreatie: € 256
Natuurlijk kapitaal (NCW/assets): € 3.452
Paris Proof Ranking: 451 GJ (energiegebruik)/1.519 GJ (norm) = 0,29 (groen)

Typologie: regulier 'kleinschalig' bedrijventerrein

Gemeente Gooise Meren, bedrijventerrein Gooimeer Noord (Naarden)

Waarde op en van bedrijventerrein Gooimeer Noord

Links: Toegevoegde waarde op bedrijventerrein (max. = €22,435 mln.)

Rechts: Koopprijs en gekapitaliseerde huurwaarde aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024 (max. = € 0,909 mln.)

Bron: Rienstra/QGIS/HPM met IBIS/LISA/BAG/CBS/Fundainbusiness.nl

Productiewaarde: € 414,7 mln.
Verbruik van goederen en diensten: € 225,1 mln.
Bruto toegevoegde waarde: € 189,7 mln.

Aantal bedrijfsvestigingen: 131
Aantal werkzame personen: 1.746
Gemiddelde vestigingsgrootte: 13 werkzame personen
Bruto oppervlakte: 11,7 ha.
Netto oppervlakte: 10,0 ha.
Startjaar: 1990

Ruimte-intensiteit op bedrijventerrein (bruto vloeroppervlakte): 42 m²/werkzame persoon
Toegevoegde waarde per werkzame persoon: € 108.637
Herstructurering: n.v.t.
<u>Indirecte/maatschappelijke waarde (ecosysteemdiensten/natuurlijk kapitaal)</u>
Totaal: € 307.245, waarvan
Waarde (agrarische) productiefunctie: € 5.248
Waarde regulerende functies: € 35.338
Waarde voor natuurrecreatie: € 266.659
Natuurlijk kapitaal (NCW/assets): € 9.960.659

Gemeente Gooise Meren, bedrijventerrein Gooimeer Noord

Waarde van bedrijventerrein Gooimeer Noord

Links: Koopprijs/gekapitaliseerde huurwaarde in € per m² vloeroppervlak

Rechts: Grondwaarde in € per m² grondoppervlak aanbod en vastgoedtransacties

Bron: Rienstra/QGIS/HPM met BAG/Fundainbusiness.nl

Aantal bedrijfsruimten in aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024: 5
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie: € 494.750
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie per m² vloeroppervlak: € 1.225
Gemiddelde grondwaarde per m² grondoppervlak: € 737

Paris Proof Ranking: 69.431 GJ (energiegebruik)/ 14.374 GJ (norm) = 4,83 (oranje)

Typologie: regulier bedrijventerrein, d.w.z. sectoraal gemengd, veel MKB, aan rand bebouwde kom

Gemeente Gooise Meren, bedrijventerrein Gooimeer Zuid (Naarden)

Waarde op en van bedrijventerrein Gooimeer Zuid

Links: Toegevoegde waarde op bedrijventerrein (max. = €22,435 mln.)

Rechts: Koopprijs en gekapitaliseerde huurwaarde aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024 (max. = € 0,909 mln.)

Bron: Rienstra/QGIS/HPM met IBIS/LISA/BAG/CBS/Fundainbusiness.nl

Productiewaarde: € 479,7 mln.
Verbruik van goederen en diensten: € 272,6 mln.
Bruto toegevoegde waarde: € 207,1 mln.

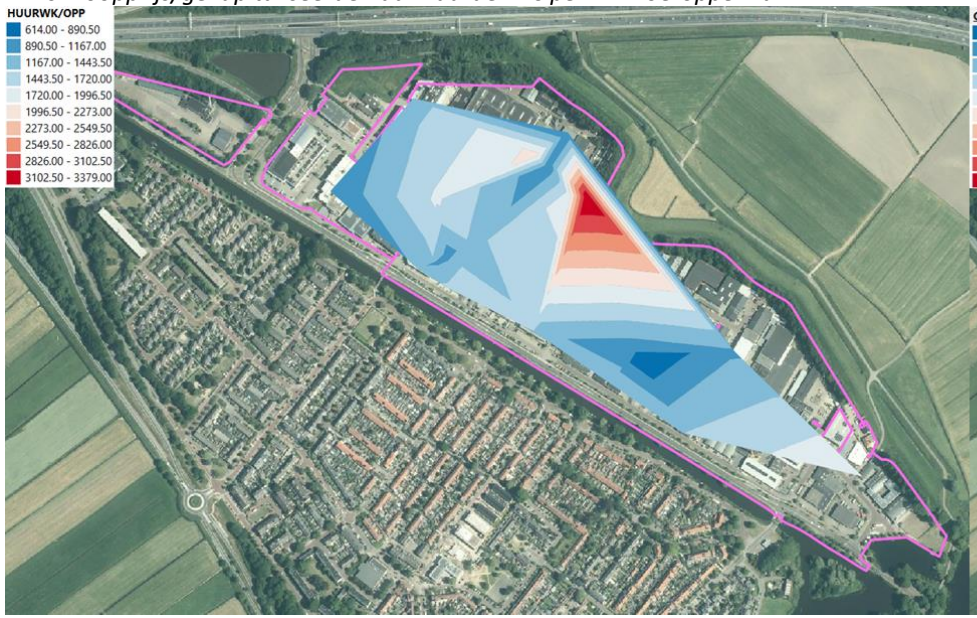
Aantal bedrijfsvestigingen: 272
Aantal werkzame personen: 1.794
Gemiddelde vestigingsgrootte: 7 werkzame personen
Bruto oppervlakte: 29,9 ha.
Netto oppervlakte: 18,0 ha.
Startjaar: 1950

Ruimte-intensiteit op bedrijventerrein (bruto vloeroppervlakte): 94 m²/werkzame persoon
Toegevoegde waarde per werkzame persoon: € 115.434
Herstructurering: n.v.t.
<u>Indirecte/maatschappelijke waarde (ecosysteemdiensten/natuurlijk kapitaal)</u>
Totaal: € 71.411, waarvan
Waarde (agrarische) productiefunctie: € 8.222
Waarde regulerende functies: € 5.506
Waarde voor natuurrecreatie: € 57.684
Natuurlijk kapitaal (NCW/assets): € 1.974.883

Gemeente Gooise Meren, bedrijventerrein Gooimeer Zuid

Waarde van bedrijventerrein Gooimeer Zuid

Links: Koopprijs/gekapitaliseerde huurwaarde in € per m² vloeroppervlak

Rechts: Grondwaarde in € per m² grondoppervlak aanbod en vastgoedtransacties

Bron: Rienstra/QGIS/HPM met BAG/Fundainbusiness.nl

Aantal bedrijfsruimten in aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024: 24
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie: € 265.451
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie per m² vloeroppervlak: € 1.119
Gemiddelde grondwaarde per m² grondoppervlak: € 1.230

Paris Proof Ranking: 91.361 GJ (energiegebruik)/ 33.426 GJ (norm) = 2,73 (geel)

Typologie: regulier bedrijventerrein, d.w.z. sectoraal gemengd, veel MKB, aan rand bebouwde kom

Gemeente Nissewaard, bedrijventerreinen Halfweg-Molenwatering

Waarde op en van bedrijventerreinen Halfweg-Molenwatering (Hw I-IV, M)

Links: Toegevoegde waarde op bedrijventerreinen (max. = €70,134 mln.)

Rechts: Koopprijs en gekapitaliseerde huurwaarde aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024 (max. = € 3,330 mln.)

Bron: Rienstra/QGIS/HPM met IBIS/LISA/BAG/CBS/Fundainbusiness.nl

Productiewaarde: € 2,008 mld. (Hw I-IV: 1,847 mld., M: 161 mln.)
Verbruik van goederen en diensten: 1,415.6 mld. (Hw I-IV: € 1,316 mld., M: 100 mln.)
Bruto toegevoegde waarde: € 592,4 mln. (Hw I-IV: 531,4 mln., M: 61,0 mln.)

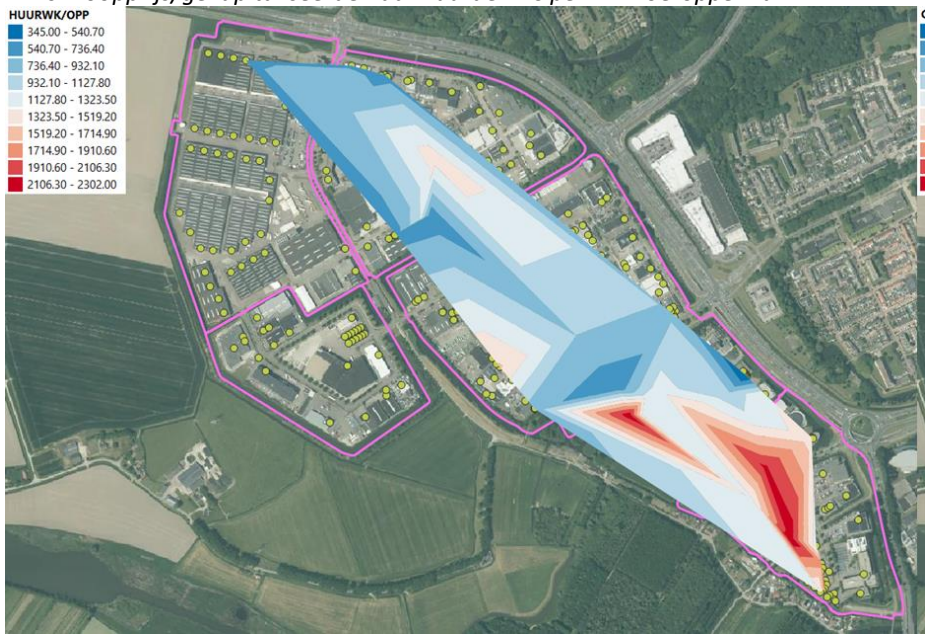
Aantal bedrijfsvestigingen: 422 (Hw I-IV: 323, M: 99)
Aantal werkzame personen: 4.640 (Hw I-IV: 4.139, M; 501)
Gemiddelde vestigingsgrootte: 11 werkzame personen (Hw I-IV; 13, M:5)
Bruto oppervlakte: 97,0 ha. (Hw I-IV: 87,0, M: 10,0)
Netto oppervlakte: 58,5 ha. (Hw I-IV: 51,5, M: 7,0)
Startjaar: 1938-1994 (Hw I-IV, M: 1991)

Ruimte-intensiteit op bedrijventerrein (bruto vloeroppervlakte): 100 m²/werkzame persoon
Toegevoegde waarde per werkzame persoon: € 127.671
Herstructurering: n.v.t.
<u>Indirecte/maatschappelijke waarde (ecosysteemdiensten/natuurlijk kapitaal)</u>
Totaal: € 226.474, waarvan
Waarde (agrarische) productiefunctie: € 4.895
Waarde regulerende functies: € 27.550
Waarde voor natuurrecreatie: € 194.024
Natuurlijk kapitaal (NCW/assets): € 6.398.725

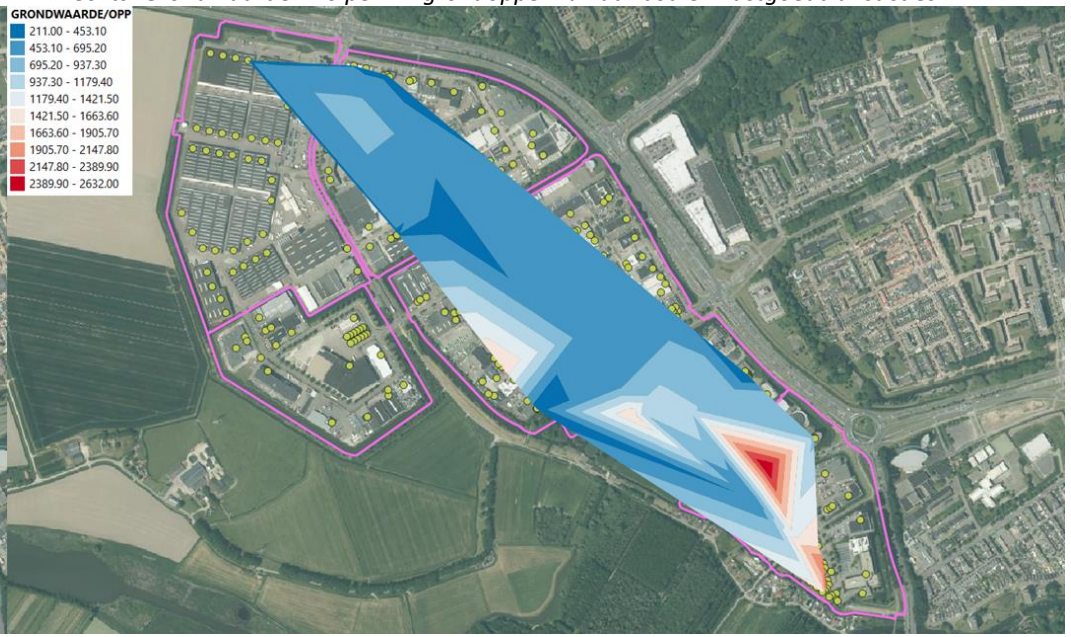
Gemeente Nissewaard, bedrijventerreinen Halfweg-Molenwatering

Waarde van bedrijventerreinen Halfweg-Molenwatering (Hw I-IV, M)

Links: Koopprijs/gekapitaliseerde huurwaarde in € per m² vloeroppervlak

Rechts: Grondwaarde in € per m² grondoppervlak aanbod en vastgoedtransacties

Bron: Rienstra/QGIS/HPM met BAG/Fundainbusiness.nl

Aantal bedrijfsruimten in aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024: 39 (Hw I-IV: 26, M:13)
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie: € 532.639
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie per m² vloeroppervlak: € 952
Gemiddelde grondwaarde per m² grondoppervlak: € 1.042

Paris Proof Ranking: Hw I-IV=488.562 GJ (energiegebruik)/ 68.836 GJ (norm) = 7,10 (oranje)
M = 87.308 GJ (energiegebruik)/11.701 GJ (norm) = 7,46 (oranje)

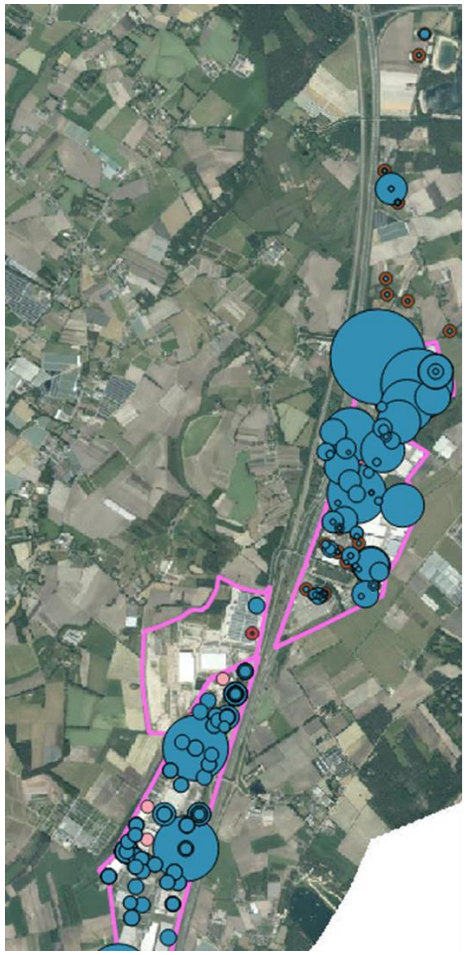
Typologie: reguliere bedrijventerreinen, d.w.z. sectoraal gemengd, veel MKB, aan rand bebouwde kom. Onderscheid naar doelgroep en inrichting tussen Halfweg I-IV (grootschalige percelen) en Molenwatering (kleinschalig, kantoorfuncties).

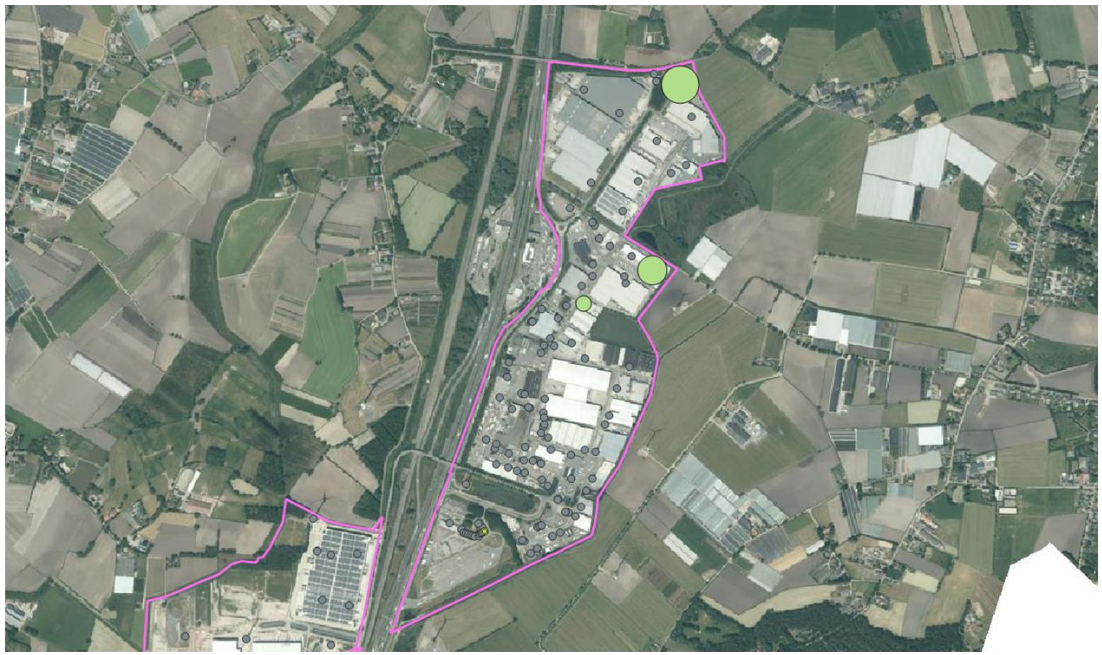
Gemeenten Breda, Zundert, Hoogstraten, bedrijventerreinen Hazeldonk, Treeport en Transportzone Meer

Waarde op en van bedrijventerreinen

Links: Toegevoegde waarde op bedrijventerreinen (max. = € 28,377 mln.)

Rechts: Koopprijs en gekapitaliseerde huurwaarde aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024 (max. = € 4,308 mln.)

Bron: Rienstra/QGIS/HPM met IBIS/LISA/BAG/CBS/Fundainbusiness.nl

Facts & Figures Bedrijventerrein Hazeldonk

Productiewaarde: € 313,3 mln.
Verbruik van goederen en diensten: € 167,5 mln.
Bruto toegevoegde waarde: € 145,8 mln.

Aantal bedrijfsvestigingen: 86
Aantal werkzame personen: 1.434
Gemiddelde vestigingsgrootte: 17 werkzame personen
Bruto oppervlakte: 105,825 ha.
Netto oppervlakte: 82,95 ha.
Startjaar: 1900

Toegevoegde waarde per werkzame persoon: € 101.698
Ruimte-intensiteit op bedrijventerrein (bruto vloeroppervlakte): 246 m²/werkzame persoon
Herstructurering: revitalisering 105,825 ha.

Aantal bedrijfsruimten in aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024: 5
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie: € 1.757.208
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie per m² vloeroppervlak: € 662
Gemiddelde grondwaarde per m² grondoppervlak: € 304

Indirecte/maatschappelijke waarde (ecosysteemdiensten/natuurlijk kapitaal) totaal: € 310.106, waarvan
Waarde (agrarische) productiefunctie: € 24.381
Waarde regulerende functies: € 27.907
Waarde voor natuurrecreatie: € 257.651
Natuurlijk kapitaal (NCW/assets): € 7.741.895
Paris Proof Ranking: 62.907 GJ (energiegebruik)/ 63.107 GJ (norm) = 0,99 (groen)

Typologie: functioneel grootschalig bedrijventerrein

Facts & Figures Bedrijventerrein Business Centre Treeport

Productiewaarde: € 2,098 mln.
Verbruik van goederen en diensten: € 1,123 mln.
Bruto toegevoegde waarde: € 0,875 mln.

Aantal bedrijfsvestigingen: 2
Aantal werkzame personen: 9
Gemiddelde vestigingsgrootte: 5 werkzame personen
Bruto oppervlakte: 52 ha.
Netto oppervlakte: 39 ha.
Startjaar: 2020

Toegevoegde waarde per werkzame persoon: € 97.244
Ruimte-intensiteit op bedrijventerrein (bruto vloeroppervlakte): 2.511 m²/werkzame persoon
Herstructurering: n.v.t.

Aantal bedrijfsruimten in aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024: 0
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie: € 0
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie per m² vloeroppervlak: € n.b. : wat zijn de verkoopprijzen bij uitgifte?
Gemiddelde grondwaarde per m² grondoppervlak: € idem

Indirecte/maatschappelijke waarde (ecosysteemdiensten/natuurlijk kapitaal) totaal: € 546.013, waarvan
Waarde (agrarische) productiefunctie: € 14.427
Waarde regulerende functies: € 66.522
Waarde voor natuurrecreatie: € 465.063
Natuurlijk kapitaal (NCW/assets): € 17.476.074
Paris Proof Ranking: ? GJ (energiegebruik)/ 30.746 GJ (norm) = ? (kleiner dan 5 aansluitingen per PC6-gebied)

Typologie: functioneel grootschalig bedrijventerrein

Facts & Figures Bedrijventerrein Transportzone Meer

Productiewaarde: € 159,094 mln.
Verbruik van goederen en diensten: € 85,048 mln.
Bruto toegevoegde waarde: € 74,047 mln.

Aantal bedrijfsvestigingen: 54
Aantal werkzame personen: 1.126
Gemiddelde vestigingsgrootte: 21 werkzame personen
Bruto oppervlakte: 114 ha.
Netto oppervlakte: ? ha.
Startjaar: ?

Toegevoegde waarde per werkzame persoon: € 65.761
Ruimte-intensiteit op bedrijventerrein (bruto vloeroppervlakte): 1.010 m²/werkzame persoon
Herstructurering: n.v.t.

Aantal bedrijfsruimten in aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024: 3
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie: € 731.333
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie per m² vloeroppervlak: € 679
Gemiddelde grondwaarde per m² grondoppervlak: € 434

Indirecte/maatschappelijke waarde (ecosysteemdiensten/natuurlijk kapitaal) totaal: € n.b., waarvan
Waarde (agrarische) productiefunctie: € n.b.
Waarde regulerende functies: € n.b.
Waarde voor natuurrecreatie: € n.b.
Natuurlijk kapitaal (NCW/assets): € n.b.
Paris Proof Ranking: n.b.

Typologie: functioneel grootschalig bedrijventerrein

Gemeente Breda, bedrijventerrein Hazeldonk

Waarde van bedrijventerreinen Hazeldonk

Links: Koopprijs/gekapitaliseerde huurwaarde in € per m² vloeroppervlak

Rechts: Grondwaarde in € per m² grondoppervlak aanbod en vastgoedtransacties

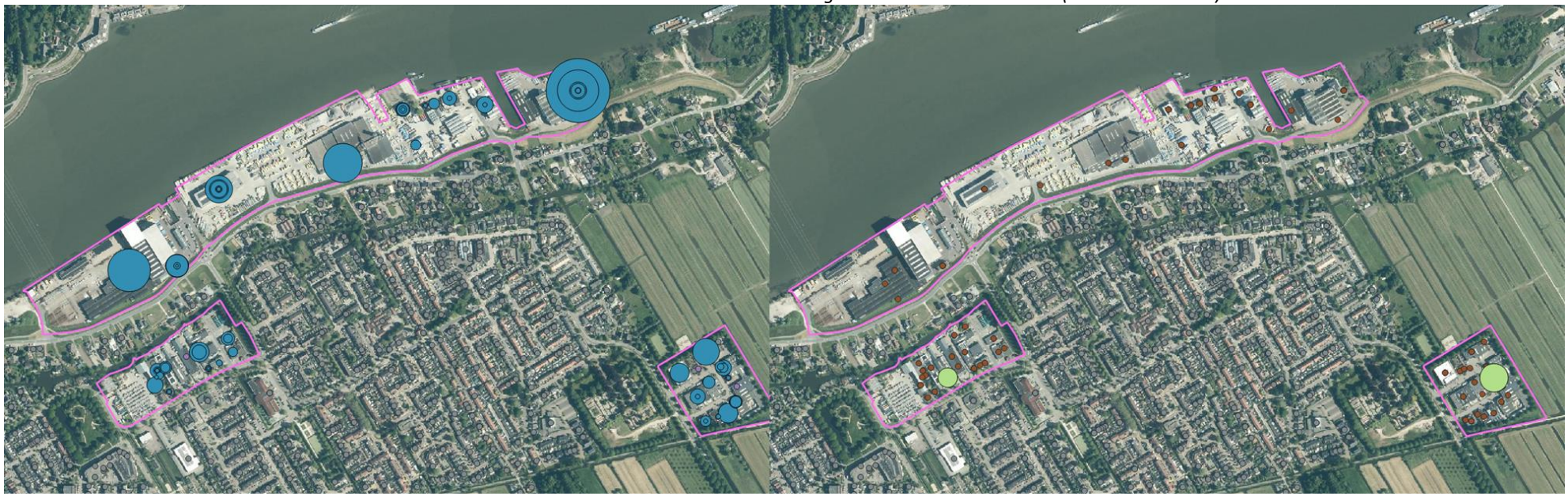

Bron: Rienstra/QGIS/HPM met IBIS/LISA/BAG/CBS/Fundainbusiness.nl

Gemeente Molenlanden, bedrijventerreinen Nieuw-Lekkerland

Waarde op en van bedrijventerreinen Nieuw-Lekkerland

Links: Toegevoegde waarde op bedrijventerreinen (max. = € 20,100 mln.)

Rechts: Koopprijs en gekapitaliseerde huurwaarde aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024 (max. = € 354.000)

Bron: Rienstra/QGIS/HPM met IBIS/LISA/BAG/CBS/Fundainbusiness.nl

Facts & Figures Bedrijventerreinen Nieuw-Lekkerland

Productiewaarde: € 299,7 mln.
Verbruik van goederen en diensten: € 209,3 mln.
Bruto toegevoegde waarde: € 90,4 mln.

Aantal bedrijfsvestigingen: 97
Aantal werkzame personen: 1.093
Gemiddelde vestigingsgrootte: 11 werkzame personen
Bruto oppervlakte: 27,4 ha.
Netto oppervlakte: 25,6 ha.
Startjaar: v.a. 1954

Toegevoegde waarde per werkzame persoon: € 82.753
Ruimte-intensiteit op bedrijventerrein (bruto vloeroppervlakte): 48 m²/werkzame persoon
Herstructurering: n.v.t.

Aantal bedrijfsruimten in aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024: 2
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie: € 260.700
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie per m² vloeroppervlak: € 286
Gemiddelde grondwaarde per m² grondoppervlak: € 1.220

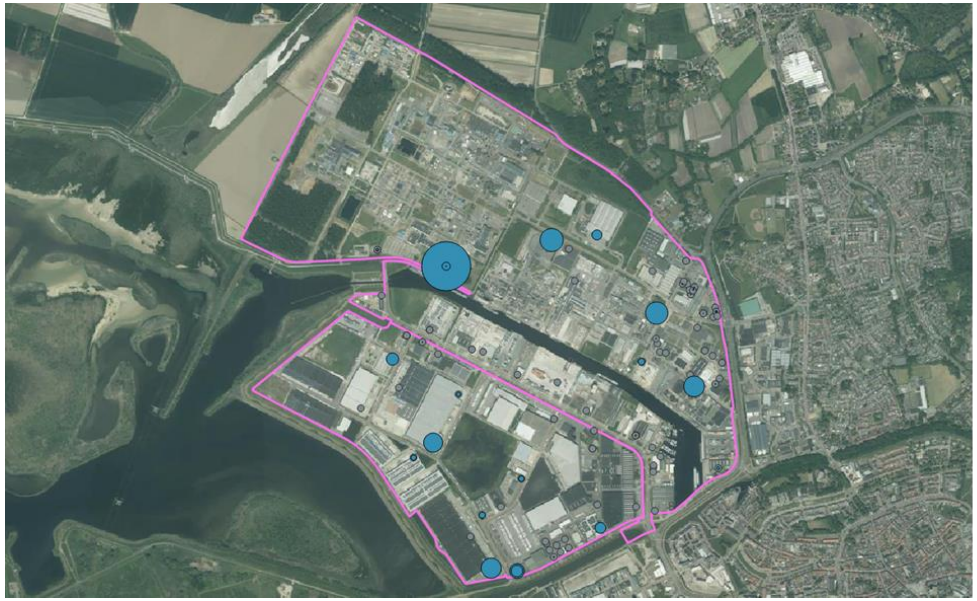
Indirecte/maatschappelijke waarde (ecosysteemdiensten/natuurlijk kapitaal) totaal: € 22.211, waarvan
Waarde (agrarische) productiefunctie: € 4
Waarde regulerende functies: € 3.151
Waarde voor natuurrecreatie: € 18.978
Natuurlijk kapitaal (NCW/assets): € 496.348
Paris Proof Ranking: 13.728 GJ (energiegebruik)/9.834 GJ (norm) = 1,40 (geel)

Typologie: reguliere bedrijventerreinen, met specialisatie (Lekdijk, Veenweide), veel MKB, aan rand bebouwde kom

Gemeente Bergen op Zoom, bedrijventerreinen Noordland-Theodorushaven

Waarde op en van bedrijventerreinen Noordland-Theodorushaven

Links: Toegevoegde waarde op bedrijventerreinen (max. = €202,856 mln.)

Rechts: Koopprijs en gekapitaliseerde huurwaarde aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024 (max. = € 1,120 mln.)

Bron: Rienstra/QGIS/HPM met IBIS/LISA/BAG/CBS/Fundainbusiness.nl

Productiewaarde: € 1,759 mld.
Verbruik van goederen en diensten: 1,282 mld.
Bruto toegevoegde waarde: € 477,011 mln.

Aantal bedrijfsvestigingen: 111
Aantal werkzame personen: 3.998
Gemiddelde vestigingsgrootte: 36 werkzame personen
Bruto oppervlakte: 345,35 ha
Netto oppervlakte: 305,73 ha
Startjaar: 1960 (Th)/2001 (N)

Ruimte-intensiteit op bedrijventerrein (bruto vloeroppervlakte): 165 m²/werkzame persoon
Toegevoegde waarde per werkzame persoon: € 119.313
Herstructurering: Theodorushaven 142,11 ha revitaliseren
<u>Indirecte/maatschappelijke waarde (ecosysteemdiensten/natuurlijk kapitaal)</u>
Totaal: € 2.178.853, waarvan
Waarde (agrarische) productiefunctie: € 31.990
Waarde regulerende functies: € 321.200
Waarde voor natuurrecreatie: € 1.824.841
Natuurlijk kapitaal (NCW/assets): € 29.414.208

Gemeente Bergen op Zoom, bedrijventerreinen Noordland-Theodorushaven

Waarde van bedrijventerreinen Noordland-Theodorushaven

Links: Koopprijs/gekapitaliseerde huurwaarde in € per m² vloeroppervlak

Rechts: Grondwaarde in € per m² grondoppervlak aanbod en vastgoedtransacties

Bron: Rienstra/QGIS/HPM met BAG/Fundainbusiness.nl

Aantal bedrijfsruimten in aanbod en vastgoedtransacties 2023-2024: 8
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie: € 316.963
Gemiddelde koopprijs/huurwaardekapitalisatie per m² vloeroppervlak: € 811
Gemiddelde grondwaarde per m² grondoppervlak: € 640

Paris Proof Ranking: 858.675 GJ (energiegebruik)/119.995 GJ (norm) = 7,16 (oranje)

Typologie: functioneel grootschalige bedrijventerreinen, d.w.z. sectorale dominantie havengerelateerde industrie, aan de randen kleinschalig en MKB.